

KÁVÉ, TEA, FÜSZER LEGOLCSÓBB SCHIFFERNÉL, VALÉRIA TÉR 2.

MI AZ OKA
A SZEGEDI ASZTALOSIPAR VÁLSÁGÁNAK

Nincs építkezés, megakad az export, tartózkodik a vásárló közönség, mélypontra a munkaszekony

(A Délmagyarország munkatársától). „A szegedi asztalosipar soha nem tapasztalt válságba került. Hónapok óta nincs munka, nincs rendelés, nincs érdeklődés semmi asztalosáru iránt...”

A polgármester előtt mondták ezt az asztalosipari küldöttség tagjai. Segítséget kértek, reményt, vagy konkrét bizonyítást arra, hogy nem fog ez sokáig így tartani, mert ez a híres szegedi asztalosipar teljes elorvadásához vezetne.

Az Ipari Vásárok tanulságai s a még nem oly régen virágzó szegedi butorexport beszélő bizonyítékai annak, hogy a szegedi asztalosipar nemcsak az ország határain belül, hanem külföldön is elsőrangú helyet vívott ki magának. Melyek hát azok az okok, amik ezt a pangást előidézték s van-e remény és mi adhat reményt arra, hogy talán rövidesen újra a régi a régi lendülettel dolgozhatnak a műhelyekben a szegedi asztalosok?

Ezt a kérdést tettük fel először Rainer Ferenc iparkamarai elnök előtt.

A vásárló közönség tartózkodása

— Hogy mik az okok? — nehéz erre felelni — mondotta. A Szegeden, de országos viszonylatban is tapasztalható építkezési hiány kétségtelenül egyik legnagyobb előidézője a súlyos pangásnak. De ezenfelül a szeptemberi események óta van egy bizonyos tartózkodás, a vásárlók kedvtől való visszahuzódás a közönségben. Kizárólag a legszükségesebb dolgok beszerzésére szorítkozik. A jövőben sincs kilátás olyan nagyobb építkezések megkezdésére, melyek átfogó segítséget nyújthatnának. Szegeden talán az egyetemi építkezésektől remélnek jobbulást, de ez véleményem szerint még sokáig elhúzódhat és ennek sem lesz az egész vonalon lendítőereje.

— Bámulom az iparosság nagy önuralmát és a magam részéről azon vagyok, — folytatta — hogy főtartsam bennük az önbizalmat és a reményt. Beadványt intéztem a polgármesterhez a tatarozási adókedvezmény ügyében, mely éppen a kisebb iparosok helyzetén segítene legjobban. A bajok feltárásánál állandó felelet az, hogy nincs fedezet a költségvetésben. Ez így nem lehet tovább. Módot kell találni, még ha fenyegető is a pótdócmelés. Ha ez így tart, az iparosság további életképessége megszűnik.

— A tavasztól javulást remélek, bár egyelőre — még ha fokozódik is a vásárlási kedv — minden igényt ki lehet elégíteni a raktárakból, munkamegindulást tehát az sem fog jelenteni. A közmunkák kiadása segíteni tud talán a helyzeten, s éppen ez az, melynek érdekében minden erőmet latbatve, hogy állami támogatást élvezzen olyan ipari gócpont mint Szeged.

A holt szezon

A Szegedi Butoripar és Kereskedelmi Rt. igazgatója, Máté István kérdésünkre a következőket mondotta:

— Részben szezonyszerű jelenségekben kell keresnünk az asztalosipar pangásának okát. Ebben az időben a mélypontra áll az asztalosipar foglalkoztatása. Egyébként is az asztalosipar nem fogyasztásra, hanem berendezésre dolgozik és éppen ezek az iparágak szenvednek legtöbbször különösen holt szezon idején. A második ok kétségtelenül az általános gazdasági nyomottság. Kevés az idő azonban arra, hogy már most átfogó képet alkothassunk az asztalosiparosságról

jelen és jövő helyzetéről, ez még csak az eleje a jövőnek.

A közterhek helytelen elosztása

Nagy József asztalosmester nyilatkozata a következő volt:

— A munkakönyvekből kimutatható, hogy egyre kevesebb és kevesebb a munkaalkalom. Azelőtt legalább tataroztattak a háztulajdonosok, ha az építkezés esetleg szünetelt is. Most a vagyonváltásra teszik félre azt a pénzt, melyet talán házuk rendbehozatalára fordítottak volna. Vásárlókédy nincs, egy-egy nagyobb építkezés csak egy-egy vállalkozónak ejtett majd munkát a többi öröme és haszna nélkül. A kiírt versenytárgyalásokon olyan árakkal jelennek meg, melyek szűgyenci a becsületes hasznót követelő munkának. A második ok azonban még ennél is mélyrehatóbb. A szociális intézkedések — melyek kétségtelenül jogosak és bölcssek — által két-három havonként okoznak az üzemekben zavart. A munkabér megállapítása, a fizetési szabadság, az OTI-terhek emelése és az adócmelés az enlített időközökben látnak napvilágot, s bár — ismét hangsúlyozom — ezeknek nagyrésze jogos és szükséges, mégis ezen közterhek helytelen elosztása magával hozza azt, hogy az asztalosiparosságnak elfogy a kitartása. Ezekre a panaszkodra már az illetékes minisztérium is felfigyelt, melynek látható jeleként az iparfelügyelőség körlevelet intézett hozzánk, melyben nagyrészt ezekkel az ügyekkel kapcsolatos kérdések vannak feltüntetve. Munka nincs, én az egykori tíz-tizenkét alkalmazott helyett ma hárommal dolgozom, s még így is igen erősen érzem a közterhek emelkedését. A jövőre nézve pedig az az elgondolásom, hogy a magánépítkezések, az egyéni megrendelések hoznak csak jobbulást az asztalosiparosoknak.

Kérdésünkre Kocsis Ferenc asztalosmester a következő feleletet kaptuk:

— Az ok egyrészt a vevőközönség elszegényedésében keresendő. Nem vásárlóképes, pedig pénz van, de csak a Jóisten tudja, hol... Elő kell venni, hogy a nép közé kerülhessen. A népet kell vásárlókéddvel felruházni, mert a népnek vannak igényei. A közönség szereti a szépet, de egyelőre nem akar hozzájutni. Ez beteges tünet, amit megfelelő intézkedésekkel kell gyógyítani. Az a tétel, hogy a pangásnak csak a zsidótörvény az oka: nem mindenben állja meg a helyét. Máshol is lehet és máshol is kell okokat keresni és találni. A munkásoknak én nem ingyenlevést és szükségmunkát adnék, mert ez nem segít időtállóan, olyan munkát és olyan kereseti lehetőséget kell nyújtani, mely vásárlóképessé teszi őket. Ha munkát keresünk, rendszerint az a felelet, hogy nincs fedezet. A hivatali helyiségek tele vannak rossz, elkopott butorokkal, nem lehet megcsináltatni, mert sajnos nincs fedezet. Már szinte komikum, hogy semmire, ami sorsunkon csak egy kicsit is javítana, arra nincs előirányozott költség. Behatóan kell foglalkozni ezzel a kérdéssel. Találni kell fedezetet.

Építkezés nincs

Korda László asztalosmester így nyilatkozott:

— Az építkezési kedv aláhanyatlásának nagyrésze van abban, hogy az asztalosiparosságnak nehéz problémái és súlyos gondjai vannak. Építkezés évek óta nincs Szegeden. Az okok annyira

ismertek, hogy azokról bővebben nyilatkozni feleslegesnek látszik. Az iparosok igen sokszor kaptak már ígéretet, most is reményt nyújtottak nagyobb építkezések megindulására. Megoldást azonban ez az ígéret sem hozhat. Egy-egy ilyen építkezés esetleges megindulása természetesen nem hozhat általános jobbulást, legfeljebb egy-két vállalkozó és esetleg harminc alkalmazott kap addig munkát, míg a külső és belső építkezést és berendezést elvégzi. A raktárak tele vannak, tehát még egy gyors megrendelési kedv sem hozná meg a kívánt eredményt, hiszen csak régi pénzbefektetés kerülne bele a gazdasági élet vérkeringésébe. Mindenesetre már ez is megnyugtató jelenség lenne.

Az export megszűnése

És végül álljon itt Cserzy Mihály dr. kamarai titkár nyilatkozata.

— Az asztalosiparnak mindkét ágában, az épület és butoriparban Szegeden ugyiszólván teljesen megállt a munka. Kétségtelen, hogy hasonló jelenség az előző években is mutatkozott s hogy most mégis más szempontból kell megvizsgálni ezt a kérdést: azt két körülmény teszi indokoltá. Az első: az elmúlt év kielégítőnek egyáltalán nem mondható eredménye, a második a jövő csekély kilátásai. Az európai viszonylatban is nagy hírnévre szert tett szegedi asztalosipar kivitele teljes megszűnt, a helyi kereslet, a beruházási és építkezési kedv pedig a nemzetközi politikában tapasztalható feszültség miatt és nemkülönben a szeptemberi behívások következtében is vagy az előbbihez hasonlóan megszűnt, vagy igen erős mértékben megcsappant. Az építkezés megindulásának biztató jelei nem mutatkoznak dacára a nagy adókedvezményeknek. Reméljük, hogy a kormány a határvárosok helyzetének elbírálásánál külön elbánást érdemlő Szegeden nagyobb közmunkák biztosításával fog a szegedi iparosság helyzetén hathatósan segíteni.

OTTHONUNK

A magyar háziasszony lapja

Kézimunka

Divat

Filléres háztartás

Finom konyha

Otthon

Lakasművészet

A jó és biztos fellépés

Testápolás

Gyakorlati tanácsadó

Képek és szövegben egyaránt a magyar háziasszony segítségére szolgál az

OTTHONUNK

minden száma

NEGYEDÉVRE 1 PENGŐ 50 FILLER

Kérjük levágni és kitöltve alábbi címre beküldeni

OTTHONUNK kiadóhivatalának

BUDAPEST, VI. Andrássy-ut 16

*Előfizetek lapjukra

negyedévre 1 pengő 50 fillérért,

félre 3 pengőért

*Az összeget egyidejűleg beküldtem

*Az összeg beküldésére díjtalan befizetési lapot kérek

* Kérek díjtalan mutatványszámot

Aláírás

Foglalkozás

Pontos lakcím

* A kívánt aláhúzással megjelöndi.

SZGD